

BLOGI

Yhteistyö luo perustan kilpailulle maksupalveluissa

3.6.2015 • BLOGI • KARI KEMPPAINEN

Perinteisesti ajatellaan, että kilpailu on paras keino edistää markkinoiden tehokasta toimintaa. Kuitenkin esimerkiksi maksupalveluiden tuotannossa markkinoiden tehokasta ja syrjimätöntä toimintaa voidaan edesauttaa myös avoimella ja läpinäkyvällä yhteistyöllä.

Maksupalvelumarkkinoiden erityispiirre on se, että palvelujen tarjoajat kilpailevat keskenään tarjotessaan asiakkailleen erilaisia maksuvälineitä ja palveluja, mutta samanaikaisesti palveluntarjoajat toimivat usein yhteistyössä standardien luomisessa ja maksujärjestelmissä. Vallitsevaa tilannetta voidaan luonnehtia samanaikaisena ylätasoinen yhteistyönä ja alatasoinen kilpailuna. Huomattavaa on, että maksupalveluiden kaltaisilla verkostotoimialoilla tämän tyyppinen asetelma voi tuottaa koko yhteiskunnan kannalta optimaalisia tuloksia.

Maksupalveluiden tuotteisiin ja palveluihin liittyy ns. verkottumisetuja. Tämä merkitsee, että uuden asiakkaan liittyminen tuottaa verkon vanhoille asiakkaille lisäarvoa: mitä laajempi verkko, sitä enemmän siihen liittyy asiakkaita – ja päinvastoin – mitä pienempi verkko, sitä vähemmän houkutteleva se on uusille asiakkaille.

Maksujärjestelmät ovat hyvä esimerkki verkostotoimialasta, jossa yhteiset standardit ovat sekä palveluiden tuottajien että käyttäjien intresseissä. Yhteisten standardien avulla mahdollistetaan laajemmat markkinat, suurtuotannon etujen hyödyntäminen sekä ennen kaikkea tuodaan mahdollisuus kilpailuun myös toimijoiden perinteisten kotimarkkinoiden ulkopuolella.

Yhtenäisen euromaksualueen eli SEPAn (Single Euro Payments Area) luominen lähti liikkeelle nimenomaan näistä periaatteista. SEPA on ollut merkittävä eurooppalaisiin rahoitusmarkkinoihin vaikuttava yhdentymishanke: se muodostaa yhtenäisen maksuliikkeen kotimarkkina-alueen, jossa kotimaisten ja maasta toiseen suoritettavien maksujen välillä ei ole eroja. Yhtenäisen euromaksualueen perustana ovat yhteisesti sovitut standardit. Tämä on

mahdollistanut sen, että maksamisen peruspalveluiden eli tilisiirtojen ja suoraveloitusten käytännöt on voitu yhtenäistää. Myös maksujen ehdot sekä osapuolten oikeudet ja velvollisuudet on yhdenmukaistettu.

Käyttöön otetut SEPA-maksuvälineet ja -standardit luovat tukevan pohjan maksamisen jatkokehitykselle ja yhtenäisen euromaksualueen entistä laajamittaisemmalle hyödyntämiselle. SEPA-aikana hyvien maksamiseen liittyvien innovaatioiden markkina-alueena on koko yhtenäinen maksualue. Tämä avaa maksuliiketoimijoille kokonaan uusia ja entistä laajempia liiketoimintamahdollisuuksia.

Myös keskuspankeilla on oma tehtävänsä ja roolinsa maksuliikealueella. Niiden yhtenä keskeisenä tehtävänä on turvata käytettävien maksuvälineiden turvallisuus sekä maksujärjestelmien vakaus ja luotettavuus. Ne myös edistävät tehokkaita ja turvallisia tulevaisuuden maksamisen markkinoita.

Tässä roolissaan Suomen Pankki ja Euroopan keskuspankki järjestävät yhdessä kansainvälisen vähittäismaksamista käsittelevän konferenssin *Getting the balance right: innovation, trust and regulation in retail payments* Helsingissä 4.–5.6.2015. Konferenssissa käsitellään vähittäismaksamisen kehitystrendejä, innovaatioiden roolia, kuluttajien maksutapavalintoja sekä sääntelyn vaikutuksia. Konferenssi kokoaa yhteen lähes 200 maksamisalan asiantuntijaa niin maksupalveluiden tuottaja- ja käyttäjäpuolelta kuin myös viranomais- sekä akateemiseltakin puolelta. Konferenssi toimii oivana foorumina avoimelle keskustelulle, ajatusten vaihdolle ja ideoinnille maksamiseen kytkeytyvien eri sidosryhmien välillä.

KIRJOITTAJA

Kari Kemppainen toimii neuvonantajana rahoitusmarkkina- ja tilasto-osaston yleisvalvontatoimistossa

[kari.kemppainen\(at\)bof.fi](mailto:kari.kemppainen(at)bof.fi)

AVAINSANAT:

- [Maksaminen](#)
- [Maksujärjestelmät](#)